

บทบรรณาธิการ

คำตัดสิน แจ้งข้อความอันเป็นเหตุเกี่ยวกับความผิดอาญาต่อเจ้าพนักงาน โดยรู้ว่ามิได้มีการกระทำการใดก็ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผิดกฎหมาย ด้วย ๑๗๒ ด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาภัยการวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาภัยการที่ ๔๙/๒๕๖๑

จำเลยกระทำการใดก็ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผิดกฎหมาย ด้วย ๑๗๓ เมื่อการกระทำการใดก็ตามที่กฎหมายกำหนดให้เป็นผิดกฎหมาย ๑๗๓ อันเป็นบทบัญญัติเฉพาะแล้วไม่จำต้องปรับบทตามมาตรา ๑๗๓ อันเป็นบทบัญญัติว่าด้วย การแจ้งข้อความอันเป็นเหตุแก่เจ้าพนักงานทั่ว ๆ ไปอีก และเมื่อไม่เกิดมีความผิดอาญาฐานลักษณะเกิดขึ้นในคดีนี้จึงไม่เป็นความผิดตามมาตรา ๑๗๒”

คำตัดสิน บุคคลผู้เข้าเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการในห้างหุ้นส่วนจำกัดจะต้องรับผิดในหนี้ได้ ซึ่งห้างหุ้นส่วนได้ก่อให้เกิดขึ้นก่อนที่ตนจะเข้ามาเป็นหุ้นส่วนด้วยหรือไม่ และหุ้นส่วนผู้จัดการซึ่งออกจากห้างหุ้นส่วนจำกัดไปแล้วจะต้องร่วมรับผิดในหนี้ซึ่งห้างหุ้นส่วนจำกัดได้ก่อให้เกิดขึ้นก่อนที่ตนออกจากหุ้นส่วนนั้นด้วยหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาภัยการวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาภัยการที่ ๗๓๕/๒๕๖๑

จำเลยที่ ๑ เป็นนิติบุคคลประเภทห้างหุ้นส่วนจำกัด ระหว่างวันที่ ๙ กันยายน ๒๕๖๗ ถึงวันที่ ๒๓ กันยายน ๒๕๖๗ มีจำเลยที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ ระหว่างวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๗ ถึงปัจจุบันมีจำเลยที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการ เมื่อวันที่ ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๖ จำเลยที่ ๑ โดยจำเลยที่ ๒ หุ้นส่วนผู้จัดการในขณะนั้นทำสัญญาประนีประนอมโดยความกับโจกรับว่าจำเลยที่ ๑ เป็นหนี้ค่าสินค้าและดอกเบี้ย ๑๕๘,๔๔๑.๓๖ บาท ตกลงชำระเงินจำนวนดังกล่าวพร้อมดอกเบี้ยอัตรา ๗.๕% ต่อปี ของต้นเงิน ๑๐๒,๕๑๐ บาท นับแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ โดยผ่อนชำระเงินวด ๆ ละเดือน ละหนี้ไม่น้อยกว่า ๒,๕๐๐ บาท

ภายในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน เริ่มชำระงวดแรกภายในวันที่ ๒๕ กรกฎาคม ๒๕๖๖ เป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จแก่โจทก์ หากผิดนัดดังนัดใดงวดหนึ่งให้ถือว่าผิดนัดส่วนที่ยังคงค้างชำระทั้งหมดและยอมให้โจทก์คิดดอกเบี้ยในอัตราอ้อยละ ๑๕ ต่อปี นับแต่วันผิดนัดเป็นต้นไปจนกว่าจะชำระเสร็จ จำเลยที่ ๑ ผิดนัดไม่ชำระเงินตามสัญญา ประนีประนอมความตั้งแต่งวดที่ ๒ ซึ่งครบกำหนดชำระวันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๖๖ โจทก์มีหนังสือทางตามไปยังจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ จำเลยที่ ๑ ชำระเงินแก่โจทก์อีก ๗,๕๐๐ บาท

คดีมีปัญหาข้อกฎหมายที่ต้องวินิจฉัยตามอุทธิณูณ์ของโจทก์ว่า จำเลยที่ ๒ และที่ ๓ ต้องร่วมกับจำเลยที่ ๑ รับผิดชำระเงินตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแก่โจทก์หรือไม่ โดยโจทก์อุทธิณูณ์ว่า ขณะทำสัญญาประนีประนอมความชำระที่ ๒ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ ยอมต้องรับผิดเป็นการส่วนตัวร่วมกับจำเลยที่ ๑ ส่วนจำเลยที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ ขณะโจทก์ยื่นฟ้องจึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ นั้น

เห็นว่า ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๘๗ บัญญัติว่า ห้างหุ้นส่วนจำกัดต้องให้แต่เฉพาะผู้เป็นหุ้นส่วนจำหน่ายไม่จำกัดความรับผิดเท่านั้นเป็นผู้จัดการ ฉะนั้นเมื่อขณะที่โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๓ เป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ จึงเป็นหุ้นส่วนจำหน่ายไม่จำกัดความรับผิด จำเลยที่ ๓ จึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแก่โจทก์ แม้หนี้ดังกล่าวจำเลยที่ ๑ จะก่อให้เกิดขึ้นก่อนที่จำเลยที่ ๓ เข้ามาเป็นหุ้นส่วนกิตาม ตามมาตรา ๑๐๕๒ ประกอบมาตรา ๑๐๘๗ (๙) และมาตรา ๑๐๘๐ วรรคหนึ่ง ส่วนจำเลยที่ ๒ ข้อเท็จจริงได้ว่า ว่าเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ ในขณะที่จำเลยที่ ๑ ทำสัญญาประนีประนอม ยอมความกับโจทก์จนกระทั่งทั้งจำเลยที่ ๑ ผิดนัดชำระหนี้และออกจากเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการเมื่อวันที่ ๒๔ กันยายน ๒๕๖๖ เมื่อโจทก์ฟ้องคืนวันที่ ๑๙ พฤษภาคม ๒๕๖๖ ยังอยู่ในเวลาสองปีบังแต่วันที่จำเลยที่ ๒ ออกจากการเป็นหุ้นส่วนผู้จัดการของจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ จึงต้องร่วมรับผิดกับจำเลยที่ ๑ ชำระเงินตามคำพิพากษาศาลชั้นต้นแก่โจทก์เข่นกัน ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๐๖๙ ประกอบมาตรา ๑๐๘๐ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๑๐๘๗

คำถ้า บิดาของผู้ตายโดยพหุตินัย มิใช่บิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย มีอำนาจฟ้องเรียกค่าขาดได้อุปการะและค่าปัลงศพจากกรณีละเมิดหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษารู้ฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษารู้ฎีกาที่ ๗๐๖/๒๕๖๐

โจทก์ที่ ๑ มิได้จดทะเบียนสมรสกับโจทก์ที่ ๒ ผู้ตายจึงเป็นบุตรที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายของโจทก์ที่ ๑ ซึ่งตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๕๔ บัญญัติว่า เด็กเกิดจากบิดามารดาที่มิได้สมรสกัน จะเป็นบุตรชอบด้วยกฎหมายต่อเมื่อบิดามารดาได้สมรสกันในภายหลัง หรือบิดาได้จดทะเบียนว่าเป็นบุตร หรือศาลพิพากษาว่าเป็นบุตร เมื่อไม่ปรากฏว่าโจทก์ที่ ๑ กับโจทก์ที่ ๒ ได้จดทะเบียนสมรสกัน หรือโจทก์ที่ ๑ ได้จดทะเบียนว่าผู้ตายเป็นบุตร หรือมีคำพิพากษาของศาลว่าผู้ตายเป็นบุตรของโจทก์ที่ ๑ จึงต้องถือว่าโจทก์ที่ ๑ เป็นเพียงบิดาของผู้ตายโดยพหุตินัย มิใช่บิดาโดยชอบด้วยกฎหมายของผู้ตาย โจทก์ที่ ๑ ไม้อายกเรื่องธรรมเนียมความเชื่อในท้องถิ่นมาเป็นข้อยกเว้นบทบัญญัติของกฎหมาย ผู้ตายจึงไม่มีหน้าที่ต้องอุปการะโจทก์ที่ ๑ ส่วนผู้มีอำนาจและหน้าที่ในการจัดทำศพของผู้ตายนั้น ข้อเท็จจริงไม่ปรากฏว่าผู้ตายได้ทำพินัยกรรมตั้งโจทก์ที่ ๑ เป็นผู้จัดการมรดกหรือผู้จัดการทำศพ หรือทายาทไม่มีบุตรชายตั้งให้โจทก์ที่ ๑ เป็นผู้จัดการทำศพ รวมทั้งโจทก์ที่ ๑ มิใช่เป็นผู้ได้รับทรัพย์มรดกโดยพินัยกรรมหรือโดยสิทธิโดยธรรมจากผู้ตายเป็นจำนวนมากที่สุด โจทก์ที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจหน้าที่ในการจัดการทำศพผู้ตายตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๑๖๔๙ เช่นกัน ดังนั้น โจทก์ที่ ๑ จึงไม่มีอำนาจฟ้องเรียกร้องค่าขาดได้อุปการะและค่าปัลงศพจากจำเลย

หมายเหตุ

คำถ้า เจ้าหนี้ฟ้องขอให้เพิกถอนการจัดการฉบับระหว่างลูกหนี้กับผู้ได้ลาภออกแล้ว จะกระทำการทั้งถึงสิทธิของบุคคลภายนอกอันได้มาโดยสุจริตภายหลังเจ้าหนี้ฟ้องคดีข้อเพิกถอนหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษารู้ฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษารู้ฎีกาที่ ๓๙๙/๒๕๖๑

คดีก่อนโจทก์ฟ้องให้เพิกถอนการจัดการที่ดินพิพาทของ น. ที่โอนให้แก่จำเลยที่ ๑ ทำให้โจทก์ซึ่งเป็นเจ้าหนี้ของ น. เสียเปรียบ ซึ่งผลของคำพิพากษาทำให้การโอนที่ดิน

พิพากษาระหว่าง น. และจำเลยที่ ๑ ต้องถูกเพิกถอน และ น. ต้องโอนที่ดินพิพากษาให้แก่โจทก์ตามสัญญาจะซื้อขายเดิม สวนคดีนี้โจทก์ฟ้องเพื่อให้เป็นไปตามผลของคำพิพากษาคดีก่อนซึ่งโจทก์ไม่อาจที่จะบังคับคดีในคดีก่อนได้เนื่องจากจำเลยที่ ๑ ได้โอนที่ดินพิพากษาให้จำเลยที่ ๒ ซึ่งเป็นบุคคลภายนอกไปแล้ว คดีนี้จึงไม่ใช่เป็นการฟ้องคดีเพื่อให้เพิกถอนการซื้อขายแต่เป็นการฟ้องคดีเพื่อให้เพิกถอนการโอนที่ดินพิพากษาโดยมิชอบ เพราะจำเลยที่ ๒ รับโอนที่ดินจากจำเลยที่ ๑ ไม่มีอำนาจโอนให้จำเลยที่ ๒ ซึ่งได้สิทธิมาในภายหลังจากที่โจทก์ฟ้องคดีเดิมเพื่อให้เพิกถอนการโอนที่ดินพิพากษาระหว่าง น. กับจำเลยที่ ๑ จำเลยที่ ๒ ย่อมไม่ได้รับความคุ้มครอง ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๒๓๔ จึงไม่อาจนำอายุความ ๑๐ ปี ตามมาตรา ๑๙๐ มาใช้บังคับได้ แต่ต้องใช้อายุความ ๑๐ ปี ตามมาตรา ๑๗๓/๓๐ คดีเดิมโจทก์ฟ้อง น. และจำเลยที่ ๑ ให้เพิกถอนการโอนที่ดินพิพากษาที่ น. โอนให้จำเลยที่ ๑ อันเป็นการซื้อขาย ทำให้โจทก์เสียเปรียบคดีนี้โจทก์ฟ้องจำเลยที่ ๑ และที่ ๒ ซึ่งไม่ใช่คู่ความเดียวกันกับคดีเดิมทั้งหมด และเป็นการฟ้องขอให้เพิกถอนการโอนที่ดินพิพากษาจำเลยที่ ๑ โอนให้จำเลยที่ ๒ เป็นการโอนละรายกัน และประเด็นแห่งคดีไม่ใช่เรื่องเดียวกัน เพราะคดีเดิมมีประเด็นว่า น. โอนที่ดินพิพากษาให้จำเลยที่ ๑ เป็นการซื้อขายโจทก์หรือไม่ สวนคดีนี้มีประเด็นว่า จำเลยที่ ๑ มีอำนาจโอนที่ดินให้จำเลยที่ ๒ หรือไม่ คดีนี้จึงไม่ใช่ฟ้องซ้ำกับคดีเดิม

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์ บรรณาธิการ